

gok gyakorlásának előfeltétele; (ii) az önálló alapjogként való elismerés elmélete az internetet önmagában védendő értéként kezeli; (iii) míg a közszolgáltatási analógia az internetet a vízhez és az energiához hasonló alapinfrastruktúraként értelmezi.

Nemzetközi szinten az Egyesült Nemzetek Szervezete és az Európa Tanács soft law dokumentumai implicit módon elismerik az internethez való jogot, mint alapvető jogot, míg Finnország és Észtország már explicit módon is szabályozta. Az Emberi Jogok Európai Bírósága több ítéletében (pl. *Cengiz and Others v. Turkey*) kimondta, hogy az internetkorlátozás sérti a szólásszabadságot. Kritikai álláspontok szerint az új jog túlzott bővítése az emberi jogok inflációjához vezethet, azonban a tanulmány rámutat, hogy az internet nélkül a demokratikus részvétel és a társadalmi integráció ma már elképzelhetetlen.

Összegzőként megállapítható, hogy az internethez való hozzáférés napjainkra de facto emberi joggá vált, amely az államokat pozitív kötelezettségek teljesítésére – a hozzáférés, a megfizethetőség és az adatvédelem garantálására – kötelezi. Ugyanakkor, e kérdéskör elméleti háttere még nem kimunkált, s a lehetséges szabályozási irányok közül akár több is megfelelő mód lehet a kérdés rendezésére.

Szabó Ágnes Anna

Hit és vallás a büntetés-végrehajtásban, tekintettel az alapjogokra és az emberi jogokra

Kutatásom témája a vallásszabadság gyakorlati érvényesülése a büntetés-végrehajtásban, különös tekintettel az alapjogokra és az emberi jogokra. Kiinduló feltevésem szerint a magyar büntetés-végrehajtás keretrendszere – a börtönlelkészi szolgálat és a börtönmisszió révén – képes biztosítani a fogvatartottak számára a vallásgyakorlás lehetőségét. Céлом volt feltárni e rendszer működését, azonosítani a gyakorlati problémákat, és értékelni a vallásgyakorlás szerepét a fogvatartottak reintegrációjában.

A vizsgálat kvalitatív, induktív megközelítéssel készült. A jogi háttér feltárása mellett az alapvető jogok biztosának jelentéseiben fellelhető konkrét eseteket elemeztem, kiegészítve a témához kapcsolódó sajtómegjelenések szisztematikus áttekintésével. A vizsgálat célcsoportját a végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt és kényszergyógykezelés alatt álló személyek képezték, az ország valamennyi büntetés-végrehajtási intézményére kiterjedően.

Kutatásom eredményeként megállapítottam, hogy a vallásgyakorlás jogi és intézményi feltételei alapvetően biztosítottak. A vizsgált források alapján a vallásgyakorlással kapcsolatos alapjogi kollíziók nem tekinthetők tömeges problémának. A sajtó tudósításai – a vallási megoszlást tükrözve – főként a keresztény

vallásra fókuszálnak, de más vallások gyakorlata is rendszeresen megjelenik. Összességében a vallásgyakorlás hozzájárul a fogvatartottak társadalmi reintegrációjához és személyes fejlődéséhez.

Szabó Szófia

Aminosav-kötött CND-k toxikológiai és antimikrobiális hatásának vizsgálata

A carbon nanodots-ok (CND) az utóbbi évtizedben a nanotechnológia és a biomedicina egyik legdinamikusabban fejlődő kutatási irányát képviselik. Ezek a 2–10 nm átmérőjű szénelapú nanorészecskék kiváló fotolumineszcens tulajdonsággal, vízzoldhatósággal, kémiai stabilitással és alacsony toxicitással rendelkeznek, így ígéretes alternatívát nyújtanak a hagyományos, fémalapú kvantumponthoz szemben. A nanorészecskék aminosavval történő kötése tovább növeli biokompatibilitásukat és specifikus kölcsönhatásaikat biológiai rendszerekben. Jelen kutatás célja aminosav-kötött carbon nanodots-ok szintézisének, toxikológiai profiljának és antimikrobiális aktivitásának vizsgálata.

A toxikológiai vizsgálatok során emlős sejtvonalon (HeLa) vizsgáljuk a sejtviabilitást (MTT assay) és a koncentrációfüggő citotoxicitást. Az antimikrobiális hatás vizsgálatát Gram-pozitív (*Staphylococcus aureus*) és Gram-negatív (*Escherichia coli*) törzseken végezzük el fotometriás módszerrel. Time-lapse videómikroszkópos vizsgálatokkal követjük nyomon a CND-k *Paramecium caudatum*-ra gyakorolt hatását. Ez a rendszer lehetővé teszi a változások akár percenkénti, pontos megfigyelését. További megfigyeléseket teszünk fluoreszcens mikroszkópia segítségével. Ezzel a módszerrel a CND-k fotolumineszcens tulajdonsága miatt jól vizsgálható a különböző sejtek szénfelvevő képessége. Korábbi vizsgálatok alapján az aminosav-tartalmú CND-k fokozott mikrobaellenes aktivitást és alacsony sejtkárosító hatást mutattak, ami lehetővé teszi biomedicinális, antibakteriális és képalkotási célú alkalmazásukat. Mivel ezen anyagokkal a hétköznapi életben is egyre gyakrabban érintkezhetünk, ezért szükséges minél mélyrehatóbb és alaposabb vizsgálatuk. Eredményeink tehát hozzájárulhatnak a szénelapú nanomateriálok biztonságos és funkcionális biológiai felhasználásának fejlesztéséhez.

Szabó Tímea

Nők a sajtóban, nőkért és nőkről: a *Cordelia* szerkesztői korszakainak (1884–1896) esettanulmánya Ida Baccini vezetése alatt

Jelen kutatásom középpontjában a *Cordelia* (1881–1942) című olasz női folyóirat áll, amely a 19. század végi Olaszország egyik legjelentősebb, fiatal lá-